

Strömskolans

Likabehandlingsplan/Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2011/2012

Inledning

Till dig som är elev

Vi vill att:

- Alla ska trivas och känna glädje över att gå på Strömskolan.
- Alla ska känna sig trygga i skolan.
- Alla ska ta ansvar för sina handlingar, det du gör och det du säger.
- Alla elever och personal visar respekt och tar hänsyn till varandra.

Ibland händer det olika saker på en skola och då är det viktigt att du vet vad du ska göra och vart du ska vända dig.

- Om du, eller någon kamrat inte känner sig trygg eller inte trivs i skolan.
- Om du eller någon kamrat, utsätts för någon kränkande behandling eller trakasserier.
- Om du eller någon kamrat någon gång blir utsatt för mobbing, våld eller hot.

Då kan du:

- Tala med din klassföreståndare eller någon annan vuxen som du känner förtroende för.
- Berätta hemma för dina föräldrar, som kan ta kontakt med skolan.
- Kontakta någon i Trygghetsgruppen eller lägg en lapp i Trygghetsgruppens brevlåda utanför träslöjden.
- Berätta för rektor

Tänk på att berätta om någon som far illa det är inte att skvallra, det är att hjälpa.

Till dig som förälder:

Barn berättar inte alltid om kränkningar som de själva eller andra utsätts för. Dels kan de tro att det är att skvallra eller så är de rädda för repressalier.

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för kränkande behandling eller diskrimineras, så kontakta någon personal på skolan eller skolans rektor.

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn behandlar andra illa, kanske t o m mobbar andra barn. Men om det är så, måste du göra något åt det. Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för diskriminering eller kränkande behandling, råder vi dig som förälder att göra helt klart för ditt barn att du inte accepterar detta och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende. Även i dessa fall ska du kontakta ditt barns klassföreståndare eller rektor så att vi kan lösa situationen tillsammans.

Innehållsförteckning

Inledning	2
Skolans uppdrag och innehåll	4
Strömskolans policy/vision och våra övergripande mål	5
Utvärdering 2010/2011	6
Kartläggning/nulägesbeskrivning	7
Strömskolans mål 2011/2012	8
Åtgärder och insatser utifrån målen 2011/2012	8-9
Ansvarsfördelning	10
Upptäcka, Utredda & Åtgärda	11-15

Bilagor

Lagrum/begrepp	1-4
Strömskolans trivselenkät	5
Strömskolans trivselregler	6
Arbetslagens mål 2011/2012	7
Blankett för kartläggning - arbetslag	8
Ärendegång/blanketter Trygghetsgruppen	9

Strömskolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Skolans uppdrag

Varje skola är enligt lag skyldig att upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Hur planen ska vara utformad, framgår av Diskrimineringslagen och Skollagen. Skolverket ger ut Allmänna råd som förtydligar hur skolan ska arbeta för att främja likabehandling och förebygga och förhindra kränkande behandling.

(Se bilagor 1-3)

Innehåll

Planen innehåller en beskrivning av skolan och det arbete som kontinuerligt pågår för att främja likabehandling och förebygga och förhindra kränkningar. De åtgärder som skolan planerar att genomföra under läsåret ingår också som en del av planen.

I planen redogörs också för de lagar och förordningar som styr arbetet med att främja likabehandling, förebygga och förhindra kränkande behandling. Centrala begrepp som behandlas i planen definieras och förklaras.(Se bilaga 4)

Planen beskriver hur skolan agerar vid eventuella trakasserier och kränkningar.

Strömskolans Ledord :

Glädje Ansvar Trygghet Respekt Hänsyn

Strömskolans Policy/Vision

Den här planen omfattar verksamheterna vid Strömskolans skola, grundsärskola och fritidshem.

Vår absoluta inställning är att inga kränkningar, ingen diskriminering eller förtryck ska finnas inom våra verksamheter. I våra verksamheter aktualiseras ständigt värdegrunden i vardagliga handlingar. Var och en som verkar inom våra verksamheter ska främja aktningen för varje människas egenvärde.

Vid Strömskolan vill vi att alla elever ska känna sig trygga och bemötas med respekt. Strömskolan ska vara en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling. Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande, ömsesidig respekt, ansvar och glädje genomsyrar atmosfären bland elever och personal på vår skola.

För att skapa dessa förutsättningar krävs det att man arbetar förebyggande och aktivt.

Våra övergripande mål:

- Alla som arbetar på Strömskolan ska vara väl förtrogna med och ha god kunskap om vår Likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling.
- Vi ska skapa trygghet och trivsel så att alla känner sig accepterade och respekterade.
- Alla, oavsett funktionshinder eller andra former av hinder, ska kunna vara delaktiga i all undervisningen. Vid planering anpassar vi aktiviteter efter alla barns olika förutsättningar. Vi har en tydlig och öppen dialog gentemot föräldrar kring attityder och förhållningssätt gentemot barn med funktionshinder.
- I våra verksamheter ska värdegrunden ständigt aktualiseras genom att låta all verksamhet genomsyras av värdegrundsarbetet i vardagliga handlingar och undervisning.
- Skolan ska uppmärksamma elevers flerspråkighet på ett positivt sätt genom att ge modersmålsundervisningen utrymme och synliggöra de elever med annan kulturell bakgrund.
- Vi ska ge alla elever möjlighet att lyckas och främja elevers lika rättigheter oavsett kön, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning. Arbetet med genusfrågor är därför ett viktigt arbete.
- Vi ska alla reagera och agera snabbt om någon utsätts för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier.
- Vi ska arbeta aktivt med klassråd, elevråd, trygghetsteam och elevhälsa.

Utvärdering

Under läsåret 2010/2011 arbetade Strömskolan på följande sätt för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

- I arbetet med värdegrundsfrågor använde vi oss av olika material som, "Gruppen som grogrund", dramatiseringar, kompisring, samtalsgrupper flickor/pojkar, gemensamma veckosamtal, forumteater.
- För att förebygga diskriminering och trakasserier hade vi gemensam FN-samling där barnens nationaliteter framhölls, elever med annat hemspråk besökte klasser och berättade om sina länder och sitt språk.
- För att främja samhörigheten på skolan så att alla verksamheter skulle känna tillhörighet så ordnades storsamlingar där alla klasser uppträdde och deltog. Grundsärskolans elever var integrerade i vissa ämnen och vi hade en gemensam rast för alla klasser under skoldagen. Vi arbetade med vissa lektioner i delade grupper för att överbrygga gränserna. Vi ordnade Strömskolan dag där alla gjorde gemensamma aktiviteter.
- För att öka delaktighet och ansvar har vi klassråd och elevråd.
- Om någon elev blir kränkt eller utsatt för mobbning har vi en Trygghetsgrupp som kan agera snabbt och arbetar enligt en plan.)

Analys:

Vi tyckte att vi gjorde mycket under året och att det blev bra. Det finns dock några punkter som vi kan utveckla och förbättra under kommande år.

Vi kan utveckla arbetet med värdegrunden genom att ha fler gemensamma diskussioner på t.ex. APT eller arbetsplatsträffar där vi delger varandra vad och hur vi gör.

För att ytterligare främja samhörigheten på skolan ska vi utveckla kontakten mellan grundsärskolan och grundskolan.

Klassråden och elevrådets betydelse i Likabehandlingsarbetet har inte varit så stort. Det är viktigt att deras arbete lyfts fram ytterligare så eleverna blir mer delaktiga.

Trygghetsgruppens arbete kan synliggöras mer. Det är viktigt att alla, elever, vårdnadshavare, personal känner till vilken arbetsgången är och vilka rutiner gruppen har.

Kartläggning/Nulägesbeskrivning

Varje år reviderar vi vår likabehandlingsplan. Vi utvärderar förra årets arbete och sätter upp nya mål.

Det här året har vi också haft som utgångspunkt de synpunkter som skolverket har lämnat vårterminen 2011.

- Varje verksamhet skall ha ett målinriktat arbete utifrån sitt specifika behov. Behovet skall vara klarlagt genom en kartläggning.
- Eleverna ska vara delaktiga i framtagandet och uppföljningarna av planen.
- Det saknas också en uppföljning av föregående års åtgärder.

Vi startar arbetet med att personalen får utvärdera föregående års likabehandlingsplan och vilka åtgärder vi gjort.

Vi bestämmer oss för att varje verksamhet skall ha ett mål för sitt arbete som utgår från deras klassers specifika behov. För att få fram vilka dessa behov är, gör vi en kartläggning.

För att eleverna och vårdnadshavarna skulle bli delaktiga i arbetet startar vi med att elevrådet ger förslag på frågor som de tycker skulle vara med i en enkät. Sedan arbetar en grupp av personalen fram en enkät (se bilaga 5).

Enkäten skickas hem med eleverna, för att fyllas i tillsammans med vårdnadshavarna.

Utifrån svaren på enkäten arbetar sedan varje arbetslag fram ett mål, utifrån det behov som deras klasser har (se bilaga 7). När målen är klara förankras de hos elever och vårdnadshavare.

Arbetet att nå dessa mål kommer att pågå under året och utvärderas tillsammans med eleverna under vårterminen. Om det finns behov kan fler mål sättas upp och arbetas mot.

Strömskolans mål 2011/2012

Utifrån vår kartläggning, utvärdering och synpunkter från Skolverket har vi enats om följande mål:

A) Vi måste förankra Likabehandlingsplanen/Planen mot diskriminering och kränkande behandling så att den blir ett levande dokument för elever, all personal och föräldrar. Alla ska vara delaktiga i detta arbete.

B) Agera snabbare och komma in tidigare i situationer då det finns risk att elever känner sig kränkta eller diskriminerade. Vi ska ha gemensamma rutiner kring detta som alla känner till och kan hantera.

C) Arbeta kontinuerligt med gruppdynamiken och värdegrunden i klasserna.

D) Vi accepterar inte någon form av E-mobbning. Vi måste bli bättre på att upptäcka och hantera denna form av mobbning.

E) Varje verksamhet ska ha ett målinriktat arbete utifrån sitt specifika behov.

Åtgärder och insatser utifrån målen 2011/2012

A) Förankra Likabehandlingsplanen/Planen mot diskriminering och kränkande behandling och göra den till ett levande dokument

Varje år reviderar vi Likabehandlingsplanen/Planen mot kränkande behandling. I det arbetet är det viktigt att alla blir delaktiga, elever, all personal och vårdnadshavare. För att bl.a. kartlägga hur elever trivs gör vi en enkätundersökning i början av läsåret. Utifrån de svaren arbetar vi fram specifika mål att arbeta mot i alla klasser. I detta arbete involverar vi elever genom klassråd och elevråd, vårdnadshavare genom enkätundersökning och föräldramöten, och all personal genom olika gemensamma träffar såsom APT, arbetslagsmöten. Personalen tillsammans med eleverna ser också över våra trivselregler varje år.(Se bilaga 6.)

B) Agera snabbare och komma in tidigare i situationer.

Det är viktigt att all personal vet vilka rutiner vi har när ett barn/elev känner sig kränkt/diskriminerad eller utsätts för någon form av våld och hot och vet hur de ska agera. Detta gör vi genom att arbeta fram och använda oss av bra incidentrapporter, diskutera hur vi agerar och hur vi dokumenterar. Det är också viktigt att alla känner till Trygghetsgruppens arbete och hur de arbetar.

C) Arbeta med värdegrunden

I våra verksamheter ska värdegrunden ständigt aktualiseras i vardagliga handlingar och genom planerade lektioner. Det är viktigt att alla vuxna som arbetar på skolan visar gott omdöme, gott uppförande och bemöter alla med respekt. Vi ska diskutera och delge varandra av de kunskaper och material som vi kan använda oss av i vår undervisning. Det är också viktigt med det kontinuerliga arbetet i klassrummet där vi pratar och diskuterar skolans ledord.

D) Ökad kunskap om E-mobbning

Eftersom det har framkommit genom samtal med elever och vårdnadshavare att kränkningar har förekommit på nätet, tycker vi att det är viktigt att satsa på ökad kunskap om e -mobbing.

Vi startar det här arbetet genom att våren 2012 bjuda in en föreläsare för att ge personalen ökad kunskap.

E) Varje klass/grupp ska ha specifika mål att arbeta mot under läsåret.

Vid läsårsstart gör vi en kartläggning i form av en enkätundersökning som eleverna svarar på i hemmet. Utifrån de svaren tar varje arbetslag fram specifika mål som de arbetar med under året. (Se bilaga 7)

Utvärdering

Arbetet mot årets mål följs regelbundet upp i Trygghetsgruppens möten. På APT och arbetslagsmöten ska arbetet med våra mål hållas levande. I klassråd och elevråd följs arbetet upp bl.a. i form av enkätundersökningar där även vårdnadshavare blir delaktiga.

Kompetensutveckling

Det finns alltid fortlöpande behov av utbildning för såväl elever, personal och föräldrar. Inte minst för att på så sätt skapa tillfällen till gemensamma diskussioner kring ett gemensamt förhållningssätt. Detta måste återkomma kontinuerligt varje år.

Ansvarsfördelning

Rektor

- Rektor har det övergripande ansvaret för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling på Strömskolan.
- Rektor har ansvar för att utredning påbörjas och att åtgärder vidtas om diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling upptäcks.
- Rektor har också ansvar för att Likabehandlingsplanen/Plan mot kränkande utvärderas och revideras i slutet av varje läsår.
- Rektor ansvarar för att elever och personal regelbundet utbildas i frågor som handlar om olika former av lika behandling och kränkande behandling samt att ny personal får information om rutiner i arbetet.

Lärare och annan skolpersonal

- All personal ska bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Alla klassföreståndare ansvarar för att Strömskolans årliga Likabehandlingsplan/ Plan mot kränkande behandling, förankras hos elever och vårdnadshavare. Då förklaras även begreppen diskriminering, trakasserier och kränkning, hur vi på skolan arbetar mot detta och varför det är viktigt att göra det.
- Klimatet i klassen följs upp fortlöpande.
- Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att följa skolans Likabehandlingsplan/ Plan mot kränkande behandling.
- Pedagogerna skall ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- All personal är skyldig att se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks eller sker.
- Pedagogerna skall dokumentera misstänkt, upptäckt eller anmäld kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas.
- All personal har ansvar för att förebygga och ingripa vid diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling mot elever på skolan och rapportera dessa vidare till skollledning.

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- Påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan.
- Bemöta elever, lärare och övrig personal på ett respektfullt sätt.

Upptäcka, Utredda & Åtgärda – Rutiner för när ett barn/elev upplever sig vara kränkt/diskriminerad

När det gäller akuta situationer är det skyndsamt och handlingskraftigt agerande som gäller. Hur arbetet fortskrider beror på situationen, men kan bestå i allt från samtal med de inblandade, samtal med deras vårdnadshavare, kontakt med Trygghetsgruppen, möten på skolan, åtgärdsprogram, eller anmälan till myndigheter eller polis.

Att upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Samtlig personal på skolan är skyldig att omedelbart ingripa vid upptäckt av kränkande behandling
- Samtlig personal ska vara uppmärksamma och lyhörda. Redan misstanke om att kränkningar skall uppmärksammas.
- Vuxna ska alltid finnas ute bland eleverna på rasterna.
- Vi har en brevlåda där eleverna kan lägga anonyma lappar om deras iakttagelser.
- Vi har regelbundna arbetslagskonferenser med elevhälsa.
- Skolsköterska gör en enkät i år 4
- Föräldrakontakter t.ex. vid utvecklingssamtal samt vid dagliga möten med föräldrar särskilt i fritidshemmen.
- Vi använder oss av elevenkäter

Att utreda trakasserier och kränkande behandling

Skyldigheten att utreda om någon utsatts för trakasserier eller kränkande behandling träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för detta. Det är viktigt att den enskildes upplevelse av det inträffade, är utgångspunkten för utredningen kring det som har hänt. Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att genom några frågor få händelsen klarlagd. (Skolverkets allmänna råd 2009)

En utredning skall starta så fort som möjligt efter upptäckt, med hänsyn till alla inblandade.

SÅ HÄR GÖR VI PÅ STRÖMSKOLAN OM NÅGOT HÄNDER

Misstanke om någon form av kränkning. Den kan komma från olika håll, t ex elever , EHT, anonym, föräldrar, klasslärare, annan pedagog

1. Meddela klassföreståndare eller någon i arbetslaget.
2. Klassföreståndare eller annan ansvarig pedagog ev. i samråd med en kollega gör en bedömning om händelsen är en fråga om diskriminering, trakasseri eller akut/annan kränkning.

**DISKRIMINERING/
TRAKASSERI/UPPREPAD
KRÄNKNING**

**AKUT/
ANNAN KRÄNKNING**

1. En eller två personer i Trygghetsgruppen samtalar med den som blivit utsatt och den/de som utsätter.
2. Samtalen dokumenteras. Original arkiveras.
3. Vid behov skrivs ett åtgärdsprogram.

1. Klassföreståndare/pedagogen utreder vad som hänt. Har enskilda samtal med de inblandade.
2. Samtalen dokumenteras och sätts in i klassens Trygghetspärmen.
3. Föräldrar kontaktas. Vid behov skrivs ett åtgärdsprogram.

UPPFÖLJNING – sker ingen förändring lämnas ärendet till trygghetsteamet.

Arbetslag, berörda lärare, rektor/EHT samt föräldrar till de inblandade informeras av teamet.

Uppföljningar med alla inblandade i teamet. Ett åtgärdsprogram upprättas om det inte har gjorts tidigare.

Tillvägagångssätt när en elev kränker en elev

- Personal samtalar med berörda elever.
Först sker samtal med drabbade eleven. Vad har hänt? Hur ofta? Vilka är inblandade?
Samtalen dokumenteras på särskild avsedd dokumentationsblankett.(Se bil. 8)
- Ärendet tas upp med berörda vårdnadshavare samma dag.
- Kan ev. upp i klassen beroende på problemets art.
- Uppföljning sker kontinuerligt till dess att samtliga berörda anser att trakasserierna/
kränkningarna upphört.
- Vid behov skrivs ett åtgärdsprogram.
- Om trakasserierna/kränkningarna inte upphör, trots vidtagna åtgärder, flyttas
ärendet över till Trygghetsgruppen.
- En eller två personer ur Trygghetsgruppen samtalar med eleven/eleverna som har
blivit utsatt och den eller de som utsätter.
- Samtalen dokumenteras (Se bil. 9)
- Vid behov skrivs åtgärdsprogram.
- Arbetslag, berörda lärare, rektor/EHT samt föräldrar till de inblandade informeras av
teamet.
- Bedömning görs av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänst skall
göras.
- Blanketten läggs i elevmappen efter avslutat ärende.

*Ett viktigt inslag i arbetet med att utreda och åtgärda är att tydliga åtgärdsprogram
upprättas som visar på vad skolan har gjort för de inblandade parterna*

Trygghetsgruppen består av

Kent Nydén	tel	0320 217421
Peter Axelsson	tel	0320 217468
Carina Lagerqvist	tel	0320 217605
Ove Thorstensson	tel	0320 217360
Katarina Larsson	tel	0320 217551

Tillvägagångssätt när personal eller annan vuxen kränker elev

Rektor ansvarar för att utifrån situationen som uppstått skyndsamt utreda händelsen och vidta åtgärder. Utredningens omfattning och metod ska anpassas till varje enskilt fall.

- Utredningen startar så snabbt som möjligt efter att rektor fått informationen.
- Rektor samtalar med den utsatta eleven för att kartlägga vad som hänt. Ytterligare en vuxen närvarar och står för dokumentationen.
- Rektor kallar den vuxne som kränkt till ett samtal. Även här närvarar ytterligare en vuxen som dokumenterar.
- Genom dessa samtal kan rektor bilda sig en uppfattning om vad som hänt. Vårdnadshavare skall informeras skyndsamt.
- Här gör rektor en bedömning av ärendets omfattning och om han/hon finner att händelsen är av den karaktären att utredningen måste gå vidare, anmäler rektor det till verksamhetschef.
- Om händelsen skulle kunna rubriceras som en brottslig handling, skall polisanmälan göras. Polisanmälan av vuxen/skolpersonal görs alltid av verksamhetschef eller skolchef.
- Rektor informerar den vuxne/skolpersonal som kränkt en elev, att han/hon har rätt till en facklig representant som närvarar vid samtalen.

Rektor

Karin Wrangsten tel Kansli 0320 217214

Mobil 0702261834

Att åtgärda trakasserier och kränkande behandling

Ansvarig personal upprättar åtgärder utifrån utredningen för såväl utsatt person som den/de som utövar kränkningen, både akut och långsiktigt.

Åtgärder på individnivå kan vara:

- direkt samtal/tillsägelse
- återkommande stödsamtal, uppföljningen sker kontinuerligt tills dess att samtliga inblandade anser att trakasserier/kränkningarna upphört.
- kontakt med vårdnadshavarna
- samtal i trygghetsgruppen
- kontakta med skolhälsovård
- upprätta åtgärdsprogram
- samtal i arbetslaget
 - samtal med rektor

Åtgärder på gruppnivå kan vara:

- upprättande av åtgärdsprogram
- gruppstärkande övningar
- etiska samtal i grupp
- föräldramöte

Åtgärder på organisationsnivå kan vara:

- åtgärdsprogram
- kontakt med Elevhälsoteamet
- kontakt med sociala myndigheter eller andra myndigheter ex. polis

Ansvarig personal dokumenterar, följer upp och utvärderar.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger skolan se till att varje verksamhet:

- arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, könsövergripande identitet eller uttryck etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- gör allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.
- varje år upprätta en likabehandlingsplan som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever samt förebygga och förhindra trakasserier som har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder. Planen skall innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som man avser påbörja eller skall genomföras under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

1 § 4 enligt diskrimineringslagen avses diskriminering:

1. Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet* eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet
3. Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck¹, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. Instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

¹ könsöverskridande identitet eller uttryck; att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön)

Skollagen

Enligt **6 kapitlet** i den nya skollagen, som började tillämpas fr. o m 1 juli 2011, ska den som äger skolan, om det är en kommunal skola så är det kommunen, se till att varje verksamhet arbetar målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever.

Skolan skall:

- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år göra en plan mot kränkande behandling. Den ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen. Planen skall innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.
- Leva upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart skolan får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

6 kap 10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vad säger de allmänna råden om skolans likabehandlingsarbete?

- I likabehandlingsplanen skall det tydligt framgå att skolledningen tar avstånd från alla former av diskriminering och att skolledningen har ansvaret för arbetet med detta.
- Det är viktigt att eleverna görs delaktiga i arbetet med ordningsregler och likabehandlingsplan vilket skapar ett gott klimat och delaktighet.
- Även föräldrarna skall göras delaktiga i arbetet. Samarbete och dialog med föräldrar är viktigt i så väl förebyggande som åtgärdande arbete.
- Det är viktigt med att förebyggande arbeta mot diskriminering, försöka upptäcka elevernas språk, jargonger och attityder mot varandra och visa att det är vi vuxna som sätter gränserna.
- Skolan har skyldighet att utreda diskriminering och att skyndsamt meddela vårdnadshavare.
- Dokumentationen är ett viktigt stöd i arbetet för att följa upp åtgärder och eventuellt förändra dem eller sätta in nya. Den är också en rättssäkerhetsfråga, eftersom den ger berörda barn, och vårdnadshavare insyn. Finns behov skall åtgärdsprogram upprättas.
- Det skall också framgå vilka åtgärder skolan använder för att komma till rätta med diskriminering av olika slag.

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna

Diskriminering används också som begrepp i fall där samhällsinstitutioner genom sina strukturer och arbetsätt upplevs som kränkande. Skolan är ett exempel en samhällsinstitution

Diskrimineringsgrunderna enligt lagen är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- sexuell läggning
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- ålder

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

fysiska (slag, knuffar)

verbala (hot, svordomar, öknamn)

psykosociala(utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)

texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, MSN m.m.)

Trakasserier

Är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret.

Mobbning

Förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, under en längre tid och i ett ojämnbördigt förhållande – detta skiljer mobbning från andra kränkningar.

Sexuella trakasserier

Avser kränkningar grundade på kön eller som anspelar på sexualitet.

Rasism

Bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper. Vissa folkgrupper anses som mindre värda och därmed legitima att förtryckas, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet

Avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

Avser motvilja mot eller förakt för homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Strömskolans trivselenkät

Klass ____

För att vi som arbetar på skolan ska få reda på hur ni elever trivs och om ni känner er trygga på skolan vill vi att du svarar så ärligt som möjligt på de här frågorna. Du får svara anonymt. Dina svar kommer vi att använda för att fortsätta vårt arbete med vår likabehandlingsplan och en bra skola.

Vid Ja och Nej-frågor: Ringa in ditt svar.

1. Finns det någon plats på skolgården där du vill vara fast du inte vågar?

2. Finns det någon plats inne i skolan där du inte känner dig trygg?

3. Var tycker du att vi vuxna ska vara på rasterna för att du ska känna dig trygg?

4. Tycker du att du blir störd av andra i klassrummet?

5. Vad gör du för att det ska bli arbetsro i klassrummet?

6. Tycker du att du kan vara dig själv i klassrummet och på rasterna?

7. Vet du vilka skolans regler är?

8. Följer du dem?

9. Kan du reglerna för:

Kompisgunga	Ja	nej
Fotbollsplan	Ja	nej
Bandybanan	Ja	nej
King	Ja	nej
Basket	Ja	nej

10. Upplever du att andra är dumma mot någon?

Ja nej

Ge exempel: _____

11. Upplever du att någon säger något dumt t.ex. retar, hånar, säger fula ord till någon? Ja Nej

Ge exempel: _____

12. Vad gör du om något händer t.ex. i klassrummet eller på skolgården?

13. Har du klottrat på skolan någon gång? (Inne eller ute)

14. Har du sett någon annan klottra?

Strömskolans trivselregler

- Vi är artiga och trevliga mot varandra och använder ett vårdat språk.
- Vi mobbar ingen på vår skola.
- Vi går inomhus. Springa får vi göra ute.
- Vi håller snyggt och rent inomhus och utomhus.
- Vi äter inte godis i skolan.
- Mobilen är avstängd inom skolans område.
- Vi är rädda om skolan och varandras saker. Om något går sönder kan man få ersätta detta.
- Vi ber om hjälp av vuxen när bollar hamnar på vägen eller på taket.
- Vi åker inte inlines, skateboard eller egen cykel på skolgården.
- Vi klättrar inte på staket, tak, vindskydd eller elhus.
- Vi ansvarar för alla utesaker vi använder, är rädda om dem samt ser till att de hamnar på rätt plats när vi använt dem.
- Vi är rädda om skolgårdens växter.
- Vi använder hjälm om vi åker pulka eller stjärtlapp. Snowracer och snowboard är inte tillåtna.
- Vi kastar bara snöboll på fotbollsplanen.
- Vi leker inte i ljusbrunnen, vaktmästarnedgången (gamla huset), på brandstegar eller bland cykelställ.
- Vi använder fotbollar på bollplan och kingrutor.
- Alla, oavsett ålder, ska få vara med i leken eller på kompisgungan.
- Vi följer reglerna som finns vid kompisgungan.
- Vi har inte hemliga klubbar där vissa inte får vara med.

Arbetslagens lokala mål under läsåret 2011/2012

Varje arbetslag analyserar trivselenkäten som görs i början på höstterminen och sätter därefter upp mål för verksamheten.

Arbetslag Havsblå Grundsärskolan

Mål

Vi vill öka kunskap och förståelse för vår verksamhet bland andra eleverna på Strömskolan.

Åtgärder

- Vi tänker bjuda in små grupper (ca 10 elever) från år 1, där vi tänker berätta om vårt arbete och visa vårt material. Vi börjar med en gemensam samling och presentation och sedan fortsätter vi med individuellt arbete, då våra gäster får gå runt och titta på våra elever i arbete.

Uppföljning:

Vi startar tisdagen 22/11. Vi utvärderar under vårterminen 2012.

Arbetslag Blå Förskoleklass

Mål

Att skapa större trygghet för barnen ute.

Åtgärder

- Vuxen är med när barnen gungar på kompisgungan
- Passa på att gunga när vi som personal är ute.
- Vi arbetar vidare med värdegrunden t.ex. fula ord får man inte använda.
- Uppmanar att barnen berättar för personalen och/eller hemma om det är något de upplever som jobbigt
- Bygghörna, låta barn som inte är där så ofta få chans att göra något man inte brukar göra, någon gång ha särskild tjejdag
- Gå igenom reglerna vid vissa gemensamma lekar
- Ordna strukturerade uteverksamheter, ex några spelar King, några på kompisgunga

Uppföljning

Vårterminen 2012

Arbetslag Rosa år 1

Mål

Ett gott bemötande

Skapa arbetsro i gruppen/grupperna

Åtgärder

- Vi tänker arbeta i olika gruppkonstellationer, flickgrupper, pojkgrupper, tvågrupper.
- Vi försöker hitta arbetsätt där alla känner sig säkra.
- Vi använder oss av sympatikort.
- Vi jobbar med böckerna "Gruppen som grogrund" "Slåss för det goda" "Var går gränsen."

Uppföljning

Vårterminen 2012

Arbetslag Gröna år 2

Mål

Att skapa arbetsro i klassrummen.

Att vi ska ha ett vårdat språk.

Att visa hänsyn mot varandra

Åtgärder

- Att skapa arbetsro och visa hänsyn mot varandra gör vi genom att träna på att räcka upp handen, arbeta tyst och låta varandra vara ifred under arbetet.
- Vi ska använda oss av ett vårdat språk och ha en trevlig attityd mot varandra.
- Vid behov av rörelse finns en aktivitetsrunda på skolgården som man kan gå eller springa.

Uppföljning

Vårterminen 2012

Arbetslag Gula år 3

Mål

Vårdat språk mot alla

Arbetsro i klassrummet

Åtgärder

- Samtal om hur man talar till och med varandra; tonläge, kroppsspråk, miner, blickar, skällsord m.m.
- Löpande samtal i klassrummet och klassråd.
- Vi diskuterar vad olika ord betyder.
- Under en period på vt -12 kommer vi att arbeta i grupper, där vi blandar klasserna. Vi kommer att utgå från "Gruppen som grogrund".

- samtal om hur man är i klassrummet för att inte störa andra, försöka se sin egen roll i klassrumssituationen.

Uppföljning

regelbundna utvärderingssamtal – stående punkt på klassrådet.
skriftlig utvärdering.

Arbetslag Regnbågen år 4

Mål

Att få lugn och ro i klassrummen
Att använda oss av ett vårdat språk.

Åtgärder

- Fortsatt arbete med att få tyst i klassrummet, t ex genom att göra tysta leken, bikupor, belöna den som kan vänta på sin tur och kan vara tyst.
- Samtal om hur det är i klassrummet, vad var och en gör för att det ska bli trivsamt t ex fredagssamtal.
- Samtal kontinuerligt i klassrummet angående språket, t ex bryta lektionen precis före rast –följa upp direkt efter rasten.

Uppföljning

Vårterminen 2012

Arbetslag regnbågen år 5

Mål

Vi vill arbeta med det kränkande språket som förekommer under skoldagen

Åtgärder

- Genom samtal och diskussioner påvisa det kränkande i språkbruket som vissa elever använder.
- Enskilda samtal med elever på förekommen anledning.

Uppföljning

Utvärderas månadsvis

Blankett för kartläggning vid diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling

Respektive arbetslag ansvarar för att dokumentation sker löpande när någonting inträffat.

Datum:

Berörda barn/elever:

Verksamhet:

Föräldrar kontaktade: Ja Tid: _____

Nej Varför: _____

Hur ser var och en av de inblandade på händelsen?

Utifrån vad som framkommit i samtal och genom iakttagelser gör vi/jag följande bedömning av händelsen.

Vilka åtgärder behöver vidtas?

När och hur skall uppföljning av åtgärder ske?

Underskrift:

Ärendegång - Trygghetsgruppen

Ansvarig/ansvarige från Trygghetsgruppen _____ datum för start. _____

- När fick klassföreståndaren vetskap om händelsen?

- När informerades rektor?

- När informerades arbetslaget?

- Samtal 1 med drabbad elev/elever - datum

- Samtal 1 med elev/elever som kränkt - datum

- När kontaktades vårdnadshavare till drabbad elev/elever?
Datum: _____ vem: _____
av vem: _____

- När kontaktades vårdnadshavare till elev/elever som har kränkt?
Datum: _____ vem: _____
av vem: _____

- Uppföljningssamtal med drabbad elev -datum. Se Bilaga 2.

- Uppföljningssamtal med elev/elever som kränkt. Se Bilaga 2.

- Ärendet avslutat –datum

Samtal 1 med drabbad elev:

Samtal 1 med elev/elever som kränkt:

Uppföljningssamtal: Ja, datum: _____

Nej

Uppföljningssamtal med drabbad elev

Datum:

Uppföljningssamtal med elev/elever som har kränkt

Datum:

Ytterligare uppföljning? Ja Nej

Om ja, hur fortsätter vi?

Protokoll från ev. möte/samtal med berörda elevers föräldrar

Datum:

Polisanmälan

Datum:

Av vem:

Anmälan till socialnämnden

Datum:

Av vem:

Ärendet avskrivs och anses färdigbehandlat

Datum:

Av vem:

